

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτής Λαρίσης-ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Χαλκιδική, 29 Ιουνίου 2023

**Ομιλία Γ.Γ. ΔΣΟ δρ Μάξιμου Χαρακόπουλου
στην 30η επετειακή Γενική Συνέλευση της ΔΣΟ**

«Σεβασμιώτατοι,
Αγαπητοί συνάδελφοι,
Εκπρόσωποι διεθνών Οργανισμών,
Μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας,
Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,
Φίλες και φίλοι,

Σας καλωσορίζω και πάλι στην σημερινή επετειακή Γενική Συνέλευση της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξία. Βρισκόμαστε εδώ, στη Χαλκιδική, όπου πριν 30 χρόνια μπήκε ο θεμέλιος λίθος για την πραγματοποίηση ενός σπουδαίου οράματος, που έως τότε φαινόταν απλώς αδιανόητο.

Επρόκειτο για την πολιτική ενότητα του ορθόδοξου κόσμου, ως αδιάσπαστου τμήματος και βασικής συνιστώσας του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου.

Ήταν η εποχή που γκρεμίζονταν τα τείχη του ψυχρού πολέμου και κατέρρεαν ιδεολογίες δεκαετιών. Ιστορικά γεγονότα που επέτρεπαν να αναδυθεί εκ νέου το ταυτοτικό υπόβαθρο των λαών της βαλκανικής, της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, στο οποίο κυρίαρχο στοιχείο παραμένει το θρησκευτικό.

Κάτι που αποδείκνυε την αντοχή του θρησκευτικού συναισθήματος, παρά την κατασταλτική λειτουργία των κρατικών μηχανισμών και των κέντρων ιδεολογικής χειραγώγησης.

Τις ανάγκες των καιρών αντιλήφθηκαν ευαίσθητοι πολιτικοί άνδρες της περιόδου εκείνης, όπως ο Βασίλης Κοραχάης και ο Στέλιος Παπαθεμελής. Και το σχέδιο προωθήθηκε με συνέπεια και αποφασιστικότητα από την Βουλή των Ελλήνων, που τότε ακόμη ήταν το μοναδικό κράτος μέλος της ΕΟΚ, νυν ΕΕ, με συντριπτική πλειοψηφία ορθόδοξο πληθυσμό.

Η πρόσκληση για την ανάδειξη της ορθοδοξίας σε έναν κόσμο που άλλαζε ραγδαία, με τις εύλογες προκλήσεις που συνόδευαν αυτές τις διαδικασίες αλλαγής, βρήκε ευήκοα ώτα στα κοινοβούλια πολλών κρατών με ορθόδοξο πληθυσμό.

Εκείνες οι ημέρες του Ιουνίου του 1993, στην Ορμύλια της Χαλκιδικής, έδειχναν ότι πιάναμε και πάλι το νήμα που φαινόταν ότι είχε κοπεί. Η αποδοχή, μάλιστα, ήταν ευρύτατη. Απόδειξη ότι το παρών έδωσε η τότε Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα του Ζακ Ντελόρ, νυν ΕΕ, με την αντιπρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου Νικόλ Φοντέν.

Ο τόπος συνάντησης δεν θα μπορούσε να είναι πιο ιδανικός. Εδώ στην Χαλκιδική, δίπλα από το Άγιο Όρος, το Περιβόλι της Παναγίας, ζωντανή συνέχεια του Βυζαντίου και χώρο ιδεολογικής συνάφειας όλων των ορθόδοξων λαών.

Δίπλα από την Θεσσαλονίκη, την πρωτεύουσα της Μακεδονίας, της συμβασιλεύουσας του Βυζαντίου, της πόλης των Ελλήνων αδελφών φωτιστών των Σλάβων, Κυρίλλου και Μεθοδίου.

Στον χώρο που γεννήθηκε ένας από τους μεγαλύτερους φιλοσόφους όλων των εποχών, ο Αριστοτέλης, συμβολίζοντας έτσι όχι μόνον τη διαχρονία της ευρωπαϊκής σκέψης, αλλά παραπέμποντας και στον πυλώνα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, που μαζί με το ρωμαϊκό δίκαιο και την χριστιανική παράδοση θεμελίωσε αυτό που ονομάζουμε ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Η σημερινή ημέρα επιβεβαιώνει τα οράματα, τις ελπίδες, τις αγωνίες και τις προσπάθειες των πρωτεργατών και των πρωταγωνιστών της ΔΣΟ, μερικοί εκ των οποίων διαπιστώνω με συγκίνηση ότι βρίσκονται σήμερα ανάμεσα μας. Βλέποντας από αυτό το βήμα παλαιούς αλλά και νεότερους συναδέλφους από πολλές χώρες του Ορθόδοξου Κόσμου, ανατρέχω σε κάποιες κορυφαίες στιγμές της 30χρονης πορείας μας.

Στην ιστορική αυτή αναδρομή, η τριακονταετής θεσμική ζωή και δράση της ΔΣΟ δεν υπήρξε ούτε δεδομένη, ούτε εύκολη, αλλά απαίτησε μακροχρόνιες προσπάθειες για την προσαρμογή στο διαρκώς μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον και την απορρόφηση των κλυδωνισμών ποικίλων και αλληπάλληλων διεθνών κρίσεων.

Απαίτησε κόπο για να καταγραφεί στη συνείδηση και στα αρχεία της διεθνούς κοινοβουλευτικής πραγματικότητας, η οποία συχνά μεταβάλλεται με βάση τις επιταγές του εκλογικού σώματος.

Χρειάστηκε επιμονή για να αποτυπωθεί στην ατζέντα των θρησκευτικών φορέων και Εκκλησιών ως αποκλειστικά διακοινοβουλευτική οργάνωση που σέβεται την Εκκλησία και δρα παράλληλα στο πολιτικό πεδίο για τις ίδιες αξίες. Και επιπλέον να διαμορφώσει έναν πολιτικό – κοινοβουλευτικό λόγο σύγχρονο και με βάση τις αρχές της Ορθόδοξης Παράδοσης.

Χρειάστηκε χρόνος και υπομονή για να προωθήσει την ιδέα των διακοινοβουλευτικών σωμάτων, ως μέρος της δημοκρατικής κοινοβουλευτικής διπλωματίας, να αναδείξει τον Ορθόδοξο πολιτισμό και να συμβάλει καθοριστικά στον διακοινοβουλευτικό διάλογο, όπως ο διάλογος για το μέλλον της Ευρώπης και η Κοινοβουλευτική Διάσκεψη της IPU για τον Διαθρησκευτικό Διάλογο.

Κυρίες και κύριοι,

Διαχωρίζω την ιστορία της ΔΣΟ σε τρεις φάσεις:

Η, ως την ονομάσουμε, νηπιακή περίοδος της ΔΣΟ, που ξεκινά από το ιστορικό έτος ίδρυσης της, το 1993.

Η πτώση του σοσιαλιστικού μπλοκ, μετά την διάλυση της ΕΣΣΔ και της Γιουγκοσλαβίας, οδήγησε σε απότομη ανάδυση νεοπαγών κρατών της Ανατολικής Ευρώπης, τα οποία φιλοδοξούσαν και απαιτούσαν την άμεση ισότιμη αναγνώριση τους από την διεθνή κοινότητα.

Ταυτόχρονα, οι λαοί των νεότευκτων δημοκρατιών αναζητούσαν ένα νέο ιδεολογικό προσανατολισμό, που να διαπνέει την πολιτική και κοινωνική τους ύπαρξη στο μέλλον.

Το συνέδριο της Ορμύλιας με θέμα “Η Ορθοδοξία στην Νέα Ευρωπαϊκή Πραγματικότητα” γέννησε την ιδέα της ίδρυσης του θεσμού μας με πρόθεση να συμβάλλει στην προσαρμογή των λαών αυτών στο σύγχρονο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, όχι μεταβάλλοντας την ιδιοπροσωπία τους, αλλά κομίζοντας τα στοιχεία της δικής τους Ορθόδοξης ταυτότητας.

Αυτά μπροστά σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση –αμέσως μετά την υπογραφή της Συνθήκης του Μάαστριχτ- η οποία έδειχνε να αντιμετωπίζει τους λαούς της Ανατολικής Ευρώπης ως φτωχούς συγγενείς, δίχως να προσπαθεί να εδραιώσει μια ουσιαστική διαλεκτική της ευρωπαϊκής ιδέας με την ορθόδοξη παράδοση των Ανατολικοευρωπαίων.

Από πλευράς μας επιμείναμε στη ανάγκη συνδυασμού της εμπέδωσης των δημοκρατικών αρχών, του σεβασμού των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών με την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της παράδοσης, ενάντια σε ισοπεδωτικές παγκοσμιοποιητικές επιλογές, με στόχο πάντα την στέρεη ευρωπαϊκή ενότητα, που θα περιελάμβανε επί ίσοις όροις Δύση και Ανατολή.

Παράλληλα, η ΔΣΟ στην πρώτη φάση ανέπτυξε δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, την προαγωγή της παιδείας, τις επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών και τα ζητήματα βιοηθικής.

Η δεύτερη περίοδος της ΔΣΟ, η εφηβική φάση της θα λέγαμε, εγκαινιάζεται επί της ουσίας το 2001, οπότε και η τότε Ευρωπαϊκή Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας που είχε αμιγώς ευρωπαϊκό προσανατολισμό, αποφασίζει να διεθνοποιήσει τον ρόλο της.

Η μετατροπή της Οργάνωσης σε διεθνή σηματοδοτείται όχι απλώς δια της μετονομασίας της, αλλά και από το γεγονός της συμμετοχής κοινοβουλευτικών από χώρες εκτός Ευρώπης, όπως ο Καναδάς, οι ΗΠΑ, η Αυστραλία και ορισμένες Αφρικανικές χώρες.

Είναι η εποχή της ψήφισης του Ευρωπαϊκού Συντάγματος το οποίο ουδέποτε κατέστη επίσημο κείμενο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που όμως αναγνώριζε κατ' έναν τρόπο την συμβολή του Χριστιανισμού στην Ευρωπαϊκή ιστορία.

Την περίοδο αυτή τα διαδοχικά κύματα διευρύνσεως της ΕΕ και οι πολιτικές κρίσεις που εκδηλώθηκαν σε πολλές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης οδήγησαν πληθυσμούς να μετακινηθούν αναζητώντας ευνοϊκότερους όρους διαβίωσης στις χώρες της Δύσης.

Η αντιμετώπιση, ωστόσο, που τύγχαναν είχε στοιχεία σοβαρών διακρίσεων, εναντίον των οποίων η ΔΣΟ αγωνίστηκε με συνέπεια. Ιδιαίτερα υποστηρικτικός ως προς αυτό ήταν και ο ρόλος που διαδραμάτισε και η Εκκλησία, με την οποία η ΔΣΟ ανέπτυξε σχέσεις στενής και αγαστής συνεργασίας.

Ταυτόχρονα, η ΔΣΟ επιχείρησε να δημιουργήσει μια δίοδο επικοινωνίας με τους Μουσουλμάνους, προκειμένου να υπάρξει αλληλοκατανόηση και συνεργασία προς όφελος της ειρήνης.

Τότε καταγράφεται και η πρώτη απόπειρα προσέγγισης με την Κοινοβουλευτική Ένωση των κρατών μελών του Οργανισμού Ισλαμικής Συνεργασίας δια της μονογραφής πρωτοκόλλου συνεργασίας, η οποία όμως απέτυχε λόγω της εμπλοκής της Τουρκίας. Το ενδιαφέρον μας, όμως, για την εμπέδωση και εμβάθυνση αυτής της συνεργασίας είναι ειλικρινές και η προσπάθειά μας συνεχίζεται έως σήμερα.

Την ίδια περίοδο, η ΔΣΟ εντατικοποιεί τις σχέσεις της με τον Ορθόδοξο κόσμο και τα παλαιά Πατριαρχεία της ευρύτερης περιοχής της Μέσης Ανατολής αλλά και τον κόσμο της Αφρικής και τις εκεί Ορθόδοξες ιεραποστολές.

Η τρίτη φάση της ΔΣΟ είναι αυτή της ενηλικίωσης, καθώς εκτυλίσσεται σε ένα περιβάλλον εξελίξεων και κρίσεων σε παγκόσμια κλίμακα, απέναντι στις οποίες η Οργάνωση μας έπρεπε να ανταποκριθεί άμεσα και να προσαρμόσει τις δράσεις της, ώστε να επιβιώσει και να συνεχίσει να εκπροσωπεί και να προάγει τα συμφέροντα των Ορθόδοξων λαών.

Τέτοια γεγονότα είναι ο κίνδυνος εξαφάνισης των Χριστιανών στην Μέση Ανατολή, το πρόβλημα της καταστροφής, βεβήλωσης ή αλλοίωσης των χριστιανικών μνημείων σε μια σειρά από περιοχές, η προσπάθεια αποχριστιανισμού της σύγχρονης ευρωπαϊκής ταυτότητας, η τεταμένη κατάσταση σε διάφορα σημεία, πέραν της Μέσης Ανατολής, όπως στο Ναγκόρνο Καραμπάχ, στο Κοσσυφοπέδιο, στην αφρικανική ήπειρο.

Τελευταίο, αλλά ασφαλώς το σημαντικότερο από άποψη άμεσων συνεπειών στην ίδια τη λειτουργία της ΔΣΟ, είναι ο πόλεμος στην Ουκρανία, μεταξύ δύο κατά βάσει ομοδόξων λαών.

Και όλα αυτά έχοντας ταυτόχρονα να αντιμετωπίσουμε τις συνέπειες από τις σοβαρές ενδοεκκλησιαστικές διαφορές που εκδηλώθηκαν κυρίως μετά την Αγία και Μεγάλη Σύνοδος των Ορθόδοξων το 2016 στην Κρήτη.

Η ΔΣΟ προσπάθησε, σεβόμενη τα απολύτως διακριτά όρια του ρόλου της, να εργαστεί ανεξαρτήτως από τις διεκκλησιαστικές διαμάχες και ασυμφωνίες, στο πεδίο που της αναλογεί, πάντοτε με γνώμονα την προώθηση των κοινών αξιών μας.

Από τα ζητήματα που ανέφερα ξεκινώ με τον εμφύλιο πόλεμο στη Συρία, στο πλαίσιο της λεγόμενης Αραβικής Άνοιξης, που επιδείνωσε έτι περαιτέρω την κατάσταση των Χριστιανών στο ίδιο το λίκνο του Χριστιανισμού.

Έπειτα από το Ιράκ, και στη Συρία οι Χριστιανοί, διωκόμενοι από τις δυνάμεις του Ισλαμικού Κράτους, οδηγούνταν μαζικά στην προσφυγιά. Ο χριστιανισμός κινδύνευε και κινδυνεύει να

εξαφανιστεί εντελώς από το μεγαλύτερο τμήμα της Μέσης Ανατολής, ολοκληρώνοντας την γενοκτονία που ξεκίνησε στις αρχές του 20ού αιώνα από τα εδάφη της Μικράς Ασίας ο τουρκικός εθνικισμός.

Απέναντι σε αυτό το έγκλημα δεν θα μπορούσαμε να μείνουμε σιωπηλοί. Υψώσαμε τη φωνή μας, καταγγείλαμε και απαιτήσαμε να υπάρξει ενεργότερη ευρωπαϊκή παρουσία στην περιοχή.

Να δοθούν περισσότερα κονδύλια για να επιστρέψουν οι Χριστιανοί όλων των δογμάτων ασφαλείς στις εστίες τους. Συνεργαστήκαμε γι' αυτό τον σκοπό με εκπροσώπους άλλων χριστιανικών ομολογιών και δογμάτων αλλά και μουσουλμάνους.

Σε ότι αφορά στην προστασία των χριστιανικών μνημείων, εγείραμε το ζήτημα για την κατεχόμενη Κύπρο, τις κατεχόμενες περιοχές της Συρίας, το Κοσσυφοπέδιο, το Ναγκόρνο Καραμπάχ και βεβαίως την Τουρκία.

Αιχμή της δράσης μας συνιστά αναμφίβολα η εκστρατεία που έχουμε ξεκινήσει ενάντια στην καθ' όλα αυθαίρετη και απαράδεκτη ενέργεια της τουρκικής ηγεσίας, στο πλαίσιο του νεοοθωμανικού ιδεολογήματος, να μετατρέψει την Αγία Σοφία της Κωνσταντινούπολης, αυτό το οικουμενικό σύμβολο της Ορθοδοξίας, σε τέμενος.

Αισθανόμαστε, χωρίς υπερβολή, υπερήφανοι γιατί χάριν στις δικές μας ενέργειες αυτό το ζήτημα παραμένει στην επικαιρότητα. Και είμαστε εμείς, κυρίως, αυτοί που συνεχίζουμε να ζητούμε την καταδίκη των τουρκικών ενεργειών, χάριν της ιστορικής αλήθειας, της προστασίας ενός μνημείου προστατευόμενου από την ΟΥΝΕΣΚΟ, αλλά και των πανανθρώπινων ιδανικών.

Όπως όλοι γνωρίζετε, στο πλαίσιο της εκστρατείας μας προχωρήσαμε στην έκδοση ενός Τόμου σε συνεργασία με το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και πολυεθνική ομάδα επιστημόνων, στον οποίον παρουσιάσαμε 37 εμβληματικούς ναούς που έχουν αφιερωθεί στην του Θεού Σοφία και εξαπλώνονται από τις βρετανικές ακτές ως τα βάθη της Κίνας.

Ο Τόμος έχει ήδη κυκλοφορήσει σε 12 γλώσσες και έχει παρουσιαστεί σε πολλές μεγάλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και μητροπόλεις, ενώ έχει επιδοθεί και σε πολιτικούς και θρησκευτικούς ηγέτες, μεταξύ αυτών στον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο και τον πάπα Φραγκίσκο, καθώς και σε προβεβλημένες προσωπικότητες της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Δεσμευόμαστε ότι θα συνεχίσουμε αυτόν τον αγώνα, πεπεισμένοι ότι δεν πρέπει να επιτρέψουμε το Άδικο της ισχύος να επικρατήσει της ισχύος του Δικαίου.

Σε ότι αφορά στην χριστιανική παράδοση στην Ευρώπη, η οποία από κάποιους ευρωπαϊκούς κύκλους γίνεται προσπάθεια να αποσιωπηθεί και να αγνοηθεί, η ΔΣΟ ανέλαβε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, ιδιαιτέρως στο πλαίσιο του Διαλόγου για το μέλλον της Ευρώπης.

Σε συνεργασία με άλλες ομάδες, φορείς, θεσμούς επιμένουμε στην ανάγκη της ανάδειξης της χριστιανικής σφραγίδας του ευρωπαϊκού πολιτισμού, ως βασικής συνιστώσας του, η οποία διαμόρφωσε τον σύγχρονο Ευρωπαίο, αλλά και ως στοιχείο ενότητας της Ευρώπης.

Επιπλέον, καταδικάσαμε πρακτικές που επιδιώκουν τον περιορισμό των θρησκευτικών ελευθεριών, μέσω και της χρήσης μιας συμπεριληπτικής και ουδέτερης γλώσσας, που αποφεύγει κάθε θρησκευτική αναφορά, συστήνοντας φερ' ειπείν αντί της ευχής "Καλά Χριστούγεννα", τη φράση "Καλές Χειμερινές Διακοπές".

Προσπαθήσαμε να εξηγήσουμε στα ευρωπαϊκά όργανα ότι αυτή η συμπεριφορά οξύνει έτι περισσότερο τον ευρωσκεπτικισμό και τις φυγόκεντρες τάσεις.

Τέλος, σε ότι αφορά το μέγιστο πρόβλημα της τρέχουσας περιόδου, που είναι και κεντρικό πρόβλημα της ΔΣΟ, καθώς εμπλέκει δύο κατά βάση ορθόδοξα κράτη, τον πόλεμο στην Ουκρανία, η θέση μας ήταν εξ αρχής, από την εκδήλωση της ρωσικής εισβολής, ξεκάθαρη.

Ζητήσαμε την παύση των εχθροπραξιών, την επιστροφή στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και την επίτευξη λύσης που θα βασίζεται στις αρχές της εδαφικής κυριαρχίας και ακεραιότητας, του σεβασμού των συνόρων και των ανθρωπιστικών αρχών.

Δυστυχώς, μετά από σχεδόν ενάμιση χρόνο από την έναρξη αυτού του αιματηρού πολέμου, δεν έχουμε εισακουστεί. Οι φωνές της ειρήνης και της καταλλαγής είναι ακόμη αδύναμες. Τον πρώτο λόγο έχουν ακόμη τα όπλα, με συνέπεια μεγαλύτερες καταστροφές, περισσότερα θύματα, περισσότερους πρόσφυγες.

Ελπίζουμε και ευχόμαστε, και από εδώ, στο όνομα των ορθοδόξων αρχών και αξιών, που είναι αυτές της ειρήνης και της αλληλοκατανόησης, σύντομα αυτός ο πόλεμος να λάβει επιτέλους τέλος.

Κυρίες και κύριοι,

Στα 30 αυτά χρόνια ύπαρξης και δράσης της, η ΔΣΟ έχει αποδείξει περίτρανα, ότι παρά τις πολλές και σοβαρές αντιξοότητες, είναι ένας θεσμός που έχει αντοχές και ικανότητα προσαρμοστικότητας. Γι' αυτό έμεινε μέχρι σήμερα ενωμένος και διευρύνεται με νέα μέλη.

Παράλληλα, αναβαθμίζεται διαρκώς το διεθνές της κύρος. Αυτή η διαπίστωση μας γεμίζει αισιοδοξία και δύναμη για να συνεχίσουμε στον δρόμο που έχουμε όλοι μαζί επιλέξει. Για έναν κόσμο με υψηλότερες πνευματικές αξίες, έναν κόσμο ειρήνης και συνεργασίας.

Όλοι μαζί, με πίστη στις αρχές της Δημοκρατίας και τις αξίες της Ορθοδοξίας μπορούμε να φέρουμε τη ΔΣΟ ακόμη ψηλότερα.

Σας ευχαριστώ».